

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po poštni plačnini ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob nedeljah „Kažipot po Goriskem in Gradškanskem“ in „Kažipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Glasila in poslanice se računijo po Petit-vrstah če 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za vsako v vsakino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnishtvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsa-petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1.60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krelbelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovafisk. v Koranski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabič) tiska in zal.

Gostilniško krščanstvo.

Državni poslanec Masaryk je imenoval v poslanski zbornici 20. t. m. gostilniško krščanstvo, o katerem se vedno govori, gostilniško krščanstvo, ki nima vero prav nobene zveze.

Prav je povedal! To je res — gostilniško je tisto krščanstvo in nič drugega.

Klerikalci imajo na jeziku krščanstvo vedno takrat, kadar ni potreba; nemarnem imenujejo krščanstvo, napravljajo ga v zvezo s svojimi zločini, tam, kjer je treba pokazati krščanstvo, kjer treba izvršiti krščanski čin, tam pokažejo vso svojo grdo, zločinsko čednost. Krščanstvo imajo na jeziku pri vsaki priložnosti ali v farovžu, na vsaki priložnosti ali v agitacijskih pohodih, s krščanstvom sleparijo, kadar grede jemati denar iz žepa ubogega vernika, drugače pa ni pri njih nikakega sledu o krščanstvu.

Ostija, kristijani smo — kričijo kristijanski oštijarji in drugi za njimi, kadar jim tako kaže in nese; drugače pa so take vrste ljudje nagnjeni le k slabemu; o deti v plašč krščanstva so pobeljeni grobovi, polni smradu in zaničljivih lastnostij.

Krščanstvo, krščanstvo, kristijani! — Kdor ni z nami, ni kristijan, je pagan! — Tako krščanstvo je po ceni. Ob zadnjih volitvah so klerikalci agitirali okoli lahkovernega ljudstva tudi tako-le: Voliti moraš krščanskega poslanca; če ga voliš, boš vedno dober kristijan, tudi če ne hodiš k spovedi in v cerkev. Po oštarijah so prodajali tako krščanstvo, in po farovžih je tekla zlata kapljica za tako krščanstvo. Zlorabili, profanirali so krščanstvo, vrgli so je v blato.

Z vero nima tako krščanstvo nobene zveze. Najbolj neverni, najbolj klerikalni verniki so taki »kristijani«. So pač izprijeni in zavedeni v gostil-

niško krščanstvo, ki stoji daleč proč od pravega krščanstva. Dejstvo je in ostane, da najboljši verniki po deželi so ljudje, ki se ne nahajajo v klerikalnem taboru. Če hoče biti kak klerikalni vodja vsaj za trenotek odkritosrden, mora nam to priznati. Najslabši so klerikalci, ki se križajo, ko izvršujejo ne-krščanska dela, ki molijo, da toliko lažje greše, ki se skrivajo za krščanstvo takrat, ko so najmanj krščanski.

Ljubezen do bližnjega, krščanske čednosti, to jim je le še pravljica, to je pomaknjeno nazaj v pozabljene čase, za sedanjim njihovim krščanstvom se skriva sovražstvo, zahrbtnost, zločinstvo. Krščanstvo je bojni plašč klerikalne politike, ki je od krščanstva pridržala le ime v svoje umazane namene. Po gostilnah vlačijo krščanstvo, s pi-jačo ga vcepljajo v ljudstvo, s sleparijami mu ga vsiljujejo. Tako krščanstvo je poguba za ljudstvo, je izprijanje ljudstva in zapeljevanje v zločine.

Zato pa proč s takim »krščanstvom«.

Takemu »krščanstvu« velja naš boj, in bojevali ga bomo, da izvojimo zmago.

DOPISI.

Iz Bat. — Naš g. nunc je pred kratkim pobiral seno. Tako pametni smo bili pred časom, da smo začeli dajati nuncem še seno. Seno je lepo pobral, ga prodal že ali ga prodal, mi pa glejmo, kaj nam sploh pusti suša.

Pravili so nam, da bo dobro, da bodo boljši časi, če bomo volili »katoliške poslance«. Pri nas smo volili skoro vsi katoliškega poslance. Zdaj pa imamo dobroto. Nunc je pobral seno, nam je ostala pa suša. Za take dobrote se lepo zahvaljujemo.

Naš nunc govori rad tudi o slabih časnikih. Katere misli, to vemo dobro. Ali počasi prihajamo do spoznanja, da so slabi tisti, katere nam on vsiljuje. Vedno bolj vidimo, kako imajo naš kmete po farovških

listih za norca. Pri prihodnjih volitvah pa nas ne bodo več vlekli za nos!

S Št. Viškogora. — Deželni odbor misli tudi v naši občini nekoliko pospešiti živinorejo, in sicer s tem, da nam nabavi nekaj dobrih plemenskih bikov. A pod tem pogojem, kakor ga je napravil deželni odbor, mi bikov ne moremo prevzeti, ker bi našo občino preveliko stali. Ako hoče deželni odbor pri nas pospešiti živinorejo, naj nam da bike brezplačno in sicer tako: kdor bi bika redil, naj bi imel to od njega, kar bi mu pri tem prišlo, ko bi ga puščal h kravam; bik naj bi pa po treh letih pripadel v last občine. Pri nas res da bi se s tem nekoliko pospešila živinoreja, ako bi nam dali par dobrih plemenskih bikov, a tako drago plačati ne, ker pri nas tri leta stari bik ne vrže toliko, zato jih mi tudi tako prago plačati ne moremo.

Temnica, 21. 7. 1907. — (Klerikalna surovost.) — Pregovor pravi, da povsod se najde ljulika vmes pšenice, ali v Temnici je ravno narobe. Med temniško klerikalno ljuliko je prav zelo malo, malo pšenice. Pred to klerikalno surovostjo niso več niti ženske varne; n. pr. pred 8 dnevi so šle nekatere ženske na polje, po svojem delu, kar jih naenkrat neki klerikalni Karlo napade in nadleguje, da ako niso bile nekatere korajžne in niso poguma izgubile, ne vem, kaj bi bilo postalo z njimi. Zatorej se enkrat pravim: ženske, pozor pred temniškimi klerikalci! Kje so temniški klerikalni poglavarji, kaj vedno spe, kje »hudimarja« morajo biti, da ne ponuče svoje klerikalne bande? — Tebi Karlo pa pravim res, da imaš malo bolj spičast nos, kakor drugi, ali dragi, letaj in pikaj okoli, kolikor se ti poljubi, to ti naravnost povem, da od naših ne boš nikogar vjel. — To naj ti bo v opombo in na konec leta lahko objaviš, koliko uspeha si naredil!

Iz Opatjegasela. — Ob času volitev je vse vprek zvonilo po vseh cerkvah za šmarnice, po prižnicah so bili in tolkli, da če bo izvoljen klerikalni kandidat, bo vsega naobilno; kadar nas bode suša pritiskala, bodo molili in prosili za potrebo dežja. Če bo izvoljen liberalni kandidat, pa da ne bodo molili, da bo

suša in Bog ve še kaj, vse hudo. Sedaj pa je izvoljen klerikalni kandidat Fon. Vseeno pa so nas popolnoma pozabili naši g. nunci. Torej vidite vi, klerikalci, kako so debelo farbali vaši kolovodje. Mi naprednjaki smo pa dobro vedeli, da njih obljube ostanejo le besede in nič drugega. Suša nas mori, trpimo, letina bo slaba, pa se za nas ne zmenijo ne nunci, ne Fon. Kadar bo treba dajati, o, takrat nas bodo zopet poznali.

Iz Sela, 21. mal. srpana 1907. — (Klerikalna agitacija z mlekom.) Da se kaj takega upa klerikalna banda, človek bi tega ne verjel. Brebučev hlapec Jože je namreč prijel našega pristaša Kristjana Cigoj (seveda po navodilu gospodarjevem), da naj pristopi k njih stranki, da kaj se bo družil s takimi neumneži, kakor so liberalci i. t. d. Ako pristopiš k naši stranki, je rekel, potem ti ne bo treba več skrbeti za mleko, ker naš gospodar Ti ga nanosi, kolikor boš hotel! — Vsi selski klerikalci Te bodo podpirali z vsem, kar boš imel potrebo! Pa ta klerikalna privandrana čenča ni zadel na tako struno, kakor si je on v začetku mislil. Naš naprednjak Cigoj se mu je prav dobro odrezal: Kaj Tvoj gospodar bo meni mleko ponujal? Jaz ne pristopim k Vaši stranki niti za vse selske klerikalne krave, ne pa za eno četrto Berbučevega mleka. To mleko pa, ki bi imel meni dati, naj je spije kak klerikalec, da se mu kaj pamet očisti!

Nekdaj je bil Berbuč najbolj zagrizen nasprotnik župnikov; v tistem času je vedno napravljaval nekega našega pristaša, da naj stavi župnika v naše časopise; zdaj pa tak sv. mož, da se še celo mleka poslužuje, da bi polovil občinarje v svoje kremplje. Čudne reči so to. Nekdaj se je stavil za poveljnika upornikom proti župniku, sedaj pa je njegov največji petolizec.

Takrat ko so Selanci delali tiste nepri- like župniku, je bil Berbuč »komandant« vse te stvari. Stavil se je še celo, da bo on opravljaval vsa duhovska dela n. pr. da bo on krstil, pokopaval i. t. d. kakor to dela ricmanjski častiti gospod župan Berdon. Ricmanjski gosp. župan je ostal mož-beseda pri svojem sklepu.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Drugo jutro so bile vislice gotove, in da bi jih mogel postaviti sredi sobe, je ošpičil Beaufort jeden kosec z onim koščekom stekla, ki ga je bil našel.

La Ramée ga je opazoval z radovednostjo očeta, ki misli, da bo morda našel kako novo igračo za svoje otroke, štirje stražniki pa z ono malomarno lenobo, ki je bila takrat kakor tudi še dandanes poglavitna značaj vojaškega obraza.

Grimand je vstopil, ko je Beaufort ravno odložil steklo, da si ni še dovolj obrezal spodnjega konca vislic; toda prenehal je bil z delom, da priveže nit na nasprotnem koncu.

Obrnil se je na Grimanda s pogledom, v katerem je bilo še čitati ostanek slabe volje od prejšnjega večera; toda ker je že naprej čutil zadoščenje za uspeh, ki ni mogel izostati po tej novi iznajdbi, se ni dalje brigal za to.

Toda ko je zavozljal nit na jednom koncu ter naredil tudi na drugem koncu zanjko, ko je pogledal na krožnik, kjer so bili raki, ter izbral najlepšega, se je obrnil, da bi poiskal svoje steklo. Toda steklo je bilo izginilo.

— Kdo mi je vzel steklo? vpraša princ ter skreči obrvi.

Grimand pojasni z znamenjem, da je on to storil.

— Kaj! že zopet ti? in zakaj si ga vzel?

— Da, vpraša La Ramée, zakaj ste vzeli Nj. Visokosti steklo?

Grimand, ki je držal košček v roki, ga je potipal s prstom ter rekel:

— Reže.

— Da, saj res, Monseigneur, pravi La Ramée. Ah, vraga! kakega izvrstnega dečka smo dobili z Grimandom!

— Gospodine Grimand, pravi princ, v vašem interesu vas prosim, glejte, da ne pridete v bližino moje roke.

Grimand se je poklonil ter se stisnil v kot.

— Tiho, tiho, Monseigneur, pravi La Ramée; dajte mi svoje vislice sem, prirezal jih bom jaz s svojim nožem.

— Vi? pravi vojvoda smeje.

— Da, jaz, saj ste želeli to, ne?

— Gotovo, odvrne vojvoda; saj res, dragi La Ramée, vi mi pomagajte, bo stvar tem lepša.

La Ramée, ki ni razumel vojvodovega vzklika, je prav spretno ošpičil spodnji konec visličnega droga.

— Tako! pravi vojvoda; sedaj mi pa zvrtejte v tla majhno luknjo, dočim poiščem jaz pacienta.

La Ramée je pokleknil z jedno nogo na tla ter zvrtil luknjo.

Med tem pa je obesil vojvoda raka na nit. Potem je postavil vislice sredi sobe ter se začel na ves glas smejati.

Tudi La Ramée se je prav od srca smejal, ne da bi natančno vedel, zakaj, in stražniki so spremljali kakor v zboru ta smeh.

Samo Grimand se ni smejal.

Približal se je La Ramée-ju, pokazal na tla raka, ki se je krožil na niti, ter rekel:

— Kardinal!

— Ki sta ga obesila Nj. Visokost vojvoda Beaufort, pravi princ ter se še glasneje zasmeha, in mojster Jakob Krizostom La Ramée, kraljevi častnik.

La Ramée je ves prestrašen zavpil, planil proti vislicam, jih izruval iz tal, jih besno razdrobil na kosce ter vrgel kosce skozi okno. Hotel je stari tudi z rakom isto, tako je bil zmeden, toda Grimand mu ga je vzel iz roke.

— Dober, se da jesti, je rekel ter vtaknil raka v žep.

To pot je imel vojvoda tako dopadajenje nad tem prizorom, da je skoro odpustil Grimandu ulogo, ki jo je ta igral. Toda ko je tekom dneva premišljeval o namenu, ki ga je imel njegov stražnik ter se mu je ta namen vendarle zdel slab, je čutil, kako mu znatno narašča sovražstvo do njega.

Toda dogodek z rakom je vzbudil na veliko žalost La Ramée-jevo v stolpu in celo zunaj njega mnogo govorjenja. Chavigny, ki je v dnu srca črtil kardinala, je povedal dogodbico dvema ali trem dobro mislečim prijateljem, ki so jo v trenutku raznesli po celem stolpu.

To je pripravilo Beaufortu nekaj prav prijetnih dni.

(Dalje pride.)

Toda Berbuč je postal klerikalni bacek ter je pustil občinarje na cedilu, potem ko jih je privedel v blato. Župniku pa se je na vse mogoče načine laskal, seveda na račun občinarjev, dokler se mu ni popolnoma priliznil. Pa vemo že dobro, kje Berbuča čevlji žuli. Ako se njegovemu bratu deželni stolec zvrne, kar se najbrže kmalu zgodi, kdo ve, kje bo še selski Berbuč pred smrtjo?

Toda naj bo on, kjer hoče, nam ni prav nič mari za take moze; samo naj pusti naše ljudi popolnoma na miru! Pa naj svoje mleko sam popije!

Domače in razne novice.

Imenovanja. — Višji okrajni zdravnik dr. Ludvik Berger v Gorici je imenovan deželni zdravstvenim nadzornikom za Primorsko.

Okrajni zdravnik dr. Guido vit. Beden v Trstu je imenovan višjim okrajnim zdravnikom.

Računski praktikant pri gozdarskem uradu Fr. pl. Ziernfeld je imenovan računskim asistentom.

Krasovci — pozor! — Suša vam je vzela pridelke. Marsikoga doleté hude posledice. — Potrebovali boste mnogo sene, ki ga boste dovažali iz drugih avstrijskih dežel. — Vaš poslanec g. Štrekelj je počal v državnem zboru predloge za podpore in predlog, da železnice znižajo vozarino za vse seno, ki se bo uvažalo na Kras. — Predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke je bil tudi v železniškem ministertvu in pri glavnem ravnateljstvu južne železnice ter se dogovoril o načinu, kako se bo to seno uvažalo na Kras. — Prihodnje dni bo na Krasu g. poslanec Štrekelj ter se dogovori po raznih občinah o vseh podrobnostih, ki so potrebne. Torej na delo!

Smrtna kosa. — V Gradcu je umrl zadet od kapi višji namestništeni komisar iz Trsta dr. Lippert. Bil je jako dober, ljubezniv uradnik.

V Bovcu je umrl star 31 let c. kr. davčni kontrolor g. Josip Mrak.

V Tolminu je umrl zlatomašnik Karol Pencin, star 89 let.

V Šempolaju je umrl sin tamkajšnjega župana, g. Alojzij Kosmina. Pokojnik je bil v najlepši možiki dobi 37 let. P. v m.l.

Promiščen bo baje v kratkem dvorni svetnik grof Attems, voditelj tukajšnjega okrajnega glavarstva, v Trst k namestništvu, kjer prevzame naučni referat po grofu Marenziju, ki je šel v pokoj. — Na mesto grofa Attemsa pride baje v Gorico okrajni glavar iz Prija Filip baron Reinlein.

Več gorških slovenskih obrtnikov in trgovcev priredi v nedeljo zjutraj izlet na Trnovo, Krnico, Dol-Ostico in Ajdovščino. Odhod v soboto 27. t. m. o polnoči. Zbirališče v gostilni pri „Krancu“ in v kavarni „Central“. Isti dan priredi izlet tudi „Tržaško planinsko društvo“. Ljubiteljem narave se nudi ugodna prilika in lepa zabava, da se razveselijo na prostem in si ogledajo naše krasne planine.

Matura na koprakem učiteljskišču. — Letos je bilo na tem učiteljskišču 52 maturantov (med temi 1 privatist). Slovencev je bilo 22, Hrvatov 6 in Italijanov 24. Izmed 22 Slovencev je prestalo maturo z dobrim uspehom 12 kandidatov, 2 sta odstopila pred maturo, 1 je reprobiran na 1 leto, 7 pa na dva meseca.

Zrelostni izpit so napravili z dobrim uspehom sledeči gg.: Bensa Andrej iz Pevme, Fiegl Karl iz Pevme, Furlan Albin iz Svinjega (Vipavske), Gabrielčič Franc iz Plavij, Hude Karel iz Mirne Peči (Kranjsko), Ivančič Josip iz Kobarida, Lasič Jožef iz Bukovice, Matelič Ivan iz Kobarida, Miklavič Albin iz Kobarida, Podgornik Franc iz Čepoyana, Sancin Franc iz Šp. duja (Trst), Tušar Anton iz Prvačine.

Hrvatov je napravilo 5 z dobrim uspehom, 1 repr. na dva meseca. Od Italijanov je napravilo zrelostni izpit 14 kandidatov, 2 sta reprobirana na 1 leto, 7 na dva meseca; privatist odstopil.

Finančne službe. — Carinski rovidenti Mihael Kersovani, Julij Oswald, Sigmund Rätzer in Jakob Fontana so imenovani carinskimi nadzorniki v področju finančnega ravnateljstva v Trstu.

Prava katoliška veselica je bila v nedeljo v Dornbergu. Tako se že dolgo ni preklinjalo v Dornbergu, kakor na dan ob „kato-

liški“ veselici. Preklinjali so celo vpricho nekega duhovnika, dobro vedoč, da jim ne poroče nič, ker zadostuje, da so „dobri kristjani“, pa če še tako preklinjajo. Če naprednjak zakolne, pojde v pekel; če se klerikalec še tako pridruša, nima niti greha, ker je „dober kristjan“. Lovili so nekega kmeta ven pa kričali: sakramenska duša, oštja M... itd. Neki reditelj je imel debelo palico. So že vedeli, da pridejo na veselico taki klerikalni podivjanci, za katere je edini pravi lek palica. Dva reditelja, izmed katerih je bil jeden pijan kot kanon, sta se stepla ter držala za vrat. Nekega mladeniča so prijeli za vrat, dasi je odločno trdil, da je plačal vstopnino. Prav „katoliško“ je bilo torej v Dornbergu!

Društvo „Zarja“ iz Trsta se ni počutilo dobro v klerikalni družbi; istotako ne tamburaši iz Podgore. Zato so kmalu zapustili klerikalno družbo ter šli v drugo gostilno, kjer so se lepo zabavili med seboj. Na klerikalne „veselice“ ne pojdejo več.

Klerikalne veselice v Dornbergu v nedeljo so se udeležili tudi slavni mirenski oštjarji in pašaretarji. Vozove so pustili v Prvačini, ker je radi poprave mostu onemogočen prehod. Proti polnoči, ko so bili že vsega siti, vračali so se v Prvačino, rjoveč kot zverine, a to je bilo spojeno še z njim običajnimi kletvinami: oštja, porco d... itd. kam graš? Prišedši do gostilne g. Mozetiča, našli so gospodarja še na nogah; ta je uljudno od njih zahteval 2 K in nekaj vinarjev za oskrbo konj. Na to pristopi k njemu malo človeče in se mu protivi in postavlja; sedaj ga drugi obkolijo tako, da je bil revež v nevarnosti. Posrečilo se mu je vmakniti se v hišo. Ne vemo, kako bi se godilo oštjarjem, ako bi se alarmiralo prvaške fante.

To je skrajno nesramno od teh oštjarjev, da napadajo v tuji občini ljudi, ki vprašajo le po svojem. S tako oliko hodijo po svetu. Nesramneži so jo končno odkurili, ne da bi plačali. Prepovedujemo si sploh vsak pohod kakšne klerikalne bande v Prvačino; takih ne maramo, ker s tem se skruni lice narodne in napredne Prvačine. Oštjarji naj gredo kazat svojo oliko kam drugam. Prvačkovec.

Telovadno društvo „Solkanski Sokol“ v Solkanu napravi v nedeljo dne 28. t. m. pešizlet: Solkan, Trnovo, Lokve, Čepovan. Odhod točno ob 4^{1/2}, zjutraj izpred telovadnice.

Telovadno društvo „Solkanski Sokol“ v Solkanu je sprejelo od matere pok. br. Antona Bašina volilo v znesku K 40, za kar se najtopleje zahvaljuje.

„Kmečke zveze“ in „kmetška stranka“. — Klerikalci zabavljajo „kmetški stranki“, kar le morejo. Ali to jih nič ne ovira, da ne bi zlorabljali imena „kmetške stranke“ v svoje namene, kjer jim tako kaže. — Prav pridno lažejo kmetom, da gre za kmetško stranko, na shodu se izčimni pa „kmečka zveza“, to je „zveza kmetov s farovškim jarmenom“. — Kmetje se počasi že naveličajo grdega farbanja klerikalcev; potem jih naženejo, kakor že zdavnaj zaslužijo.

Kmetški shod v Kojskom. — V nedeljo so sklicali agrarci shod v Kojsko. Shoda se je udeležil tudi dr. Dermastia. Sicer je bil ta prvotno določen za slavnostnega govornika pri veselici „Slov. čitalnice“ v Dornbergu; ker pa Brici Kremžarja le preveč poznajo izza njegovega potovanja s takratnim kandidatom Fonom, se je stvar tako rešila, da je bil dr. Dermastia „zadržan“ za Dornberg, Kremžar pa za Kojsko.

Na tem kmetškem shodu v Kojskem je govoril tudi „kmet“ dr. Dermastia. In zakaj tudi ne bi bil govoril? Učen je, zmožen je, zgovoren tudi, torej je govoril. Dolgo časa se je sukalo kakor mačka okrog vrele kaše. V velikih ovinkih je slikal kmeta in njegove zdihe, pošegetal malce dr. Frankota in druge voditelje agrarne stranke in ko se je kaša tekotom njegovega velikega uvoda ohladila, spravil se je nanjo in kaša je bila — klerikalna „Kmetška zveza“. Dobro mu je teknila in kar vidno se je redil govornik, ko je povzdigoval „Kmetške zveze“. Rekel je — tako piše „Gorica“ — da bode kmet v „Kmetških zvezah“ sam odločeval o svoji osodi, da bode sam določeval svoje poslance, s tem je pa priznal, da dosedaj kmet ni sam določeval svojih poslancev, ampak farovžji.

Vran in Mermolja sta povedala jasno in glasno, da stoje „Kmetške zveze“ pod duhovniško krinko. Na to so zaupili klerikalci „To sta prikrita liberalca!“ Klerikalci so dobro čutili to resnico in ker vedo, da le liberalci govore resnico, so po tem spoznali, da morata biti Vran in Mermolja edino le libe-

ralca. Goričin poročevalec je najbrže slabo razumel svoje ljudi, kateri so najbrže rekli: to sta odkrita (odkritosrčna) liberalca, toda ker mu je bolj „pašalo“, je napravil iz odkritih liberalcev prikrite, v svesti si, da je napravil s tem delo usmiljenja, ki pravi: nage oblatiti.

Večerino pa vabi poročevalec z zares sirenetimi glasovi v svoj tabor. Iz teh glasov se prav duha med, sladkor in tržaške fige, toda kdor tega le preveč dobi, tega trebuh boli. —

„Špijon ali škrokon“. — Iz Brd nam poročajo: Pri Pavlinu v Oslavju so sedeli možje pri čaši vina in se pogovarjali o tem in onem. Med drugim je nanesel pogovor tudi na duhovnike. Pevmski kurat, ki se je tam okrog izprehajal, je slišal besedico: duhovnik, prišel naglo k družbi in vprašal po svoji navadi osorno: „Kaj imate Vi z duhovniki?“ Odgovor je dobil: „Z duhovniki nimamo nič! O, nič, nič!“ Ker se je nunc le še vrtel po oštariji, reče nekdo: „Kdor pride v krčmo in si ne naroči nobene pijače, je ali špijon ali škrokon (šeškar)!“ — G. nunc je blagovolil na to odkuriti.

Pridiga o živinoreji. — „Prismojenec“ je priobčil danes celo pridigo o živinoreji. V tej pridigi kaže, da ne ve revček nič o živinoreji ter da vprašanje, kako odpmoči draginji mesa, izkorišča le v politične namene. Gobeza o draginji, katero treba odpraviti, vmes pa, ker hoče kmeta za norca imeti, pripoveduje, da treba varovati koristi kmeta; Bog varuj, še se odpro srbske meje uvozu živine v Avstrijo! Kar se tiče cene živine, ni pri nas poskočila cena niti za vinar radi tega, ker se je srbska meja zaprla; cene živine rastejo, ker je še za domači konsum premalo živine. Našemu majhnemu kmetu, ki je skoro bolj delavec kot pa pravi kmet, je vse eno, ali je srbska meja odprta ali zaprta; ni pa vse jedno to graščakom, ki se delajo agrarce ter slepijo kmete, da so njihove koristi splošno kmetške. — Skrajno barabsko je zaletavanje „Prismojenčev“ v poslanca Štreklja, ali to seveda mora biti, ker jih jezi, da se je Štrekelj tako lepo potegnil za Kraševce in Vipavce glede toče in suše — Fon pa še črnil ni za trpeče svoje volilce. — „Prismojenec“ hvali na vse pretege „katoliške“ svoje poslance, kako bodo delali za kmeta, ali v srešno bodo mogli delati, tako pravi, če zmagajo tudi pri volitvah v deželni zbor. A tako! Torej vprašanje o draginji mesa in pa „katoliška“ korajža, kako varovati koristi kmeta, bosta počivali do deželnozbornih volitev pri naših klerikalcih! — Ali ne vidi iz tega vsak kmet, kako ga imajo za norca v „Prismojencu“?

Osabna vest. — Pod tem naslovom je prinesla predzadnja „Gorica“ vest, da je šel deželni poslanec č. g. Blaž Grča v Toplice na Dolenjsko, da se nekoliko odpočije. Je pa tudi res počitka vreden. Državnozbornske volitve, pri katerih se ni imelo opraviti samo z naprednjaki, pri katerih je nastopila brez dovoljenja knezoškofijskega ordinarijata agrarna stranka, nadalje ustanovljenje Kmetških zvez, kar zaporedoma dva občna zbora društva „Sloge“, to ni kar si bodi. Tudi najkrepkejši človek se utruji, počivati mora, posebno ker mora zbirati novih močij za deželnozbornske volitve, pri katerih bo zopet vera in sicer sedaj deželna vera v nevarnosti. Časi so dandanes hudi in zahtevajo hudih borb s framazoni, socialisti, „liberalci“. Truden, izmučen človek podleže v tej politični borbi za vero proti namišljenim sovražnikom. Pu-(li)-tika, altrechè pu-tika!

Denar je izvalil neki železniški uslužbenec. Jos. Makovec iz Trsta neki tukajšnji laški mladenki, in sicer skupno okoli 600 K. Pravijo, da jej je obljubil zakon. Ko je pa šla mladenka za njim v Trst, se je prepričala, da je poročen. — Kako je pravzaprav s tem denarjem in vsa reč z dekletom, po-kaže razprava.

Kobilice selke so se pojavile v veliki množini po Krasu. Pomikajo se od Pliskovice proti Škrbini in žrejo, kar dobijo. Okoli Pliskovice in Gabrovice so napravile baje mnogo škode in sicer ne samo po travnikih, ampak tudi po drevju.

„Slovenec“ in učenjak. — Sobotni „Slovenec“ govori o Haeckelu, Lombroso in Gorkiju kakor o ljudeh, katerih znanstveni blišč je že tako otemnel in proti katerim so resni znanstveniki že povzdignili svoj glas. (Pa ja ne g. Gostinčar!) Seveda ako bi spisal Haeckel „Lursko pastirico“, Lombroso „Sv. Ge-

novefo“, Gorkij pa par obskurnih detektivnih romanov, s katerimi bi polnil „Slovenec“ pre-dale pod črto in s katerimi razburja kmetško ljudstvo po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem, potem bi postali prvi učenjaki, svetovnoznani znanstveniki in še celo Gostinčar bi jih priznaval.

„Kmečka zveza“ za kanalski okraj. — Naglani so nunci nekaj ljudij v Kanal k Ulagi ter jim tam razlagali „kmečko zvezo“. Govorili so tudi nadučitelj Rustja, katerega imajo v Šempasu v tako dobrem spominu. Pravijo, da je Rustja govoril šaljivo. Nò, to se pravi: za norca je imel kmete, kakor jih imajo sploh klerikalci s temi „kmečkimi zvezami“. Kmet je klerikalcem deveta briga, kadar treba kaj storiti zanj; poznajo ga le takrat, kadar treba polniti klerikalno malho. Napisali so v program kmečke zveze marsikaj, kar veseli kmeta ali kaj pomaga, ko ostane vse le na papirju. Klerikalci še niso storili nič za kmeta ne v deželnem in ne v državnem zboru; dr. Gregorčič je glasoval celo proti kmetom, ki je šlo za odpis davkov. Kaj naj torej kmetje pričakujejo od takih ljudij?!

Udeležba ni bila kdo vé kako velika. Klerikalci to čutijo, zato pa se sami bijejo po zobeh: v „Slovencu“ pripovedujejo, da je bilo udeležnikov 400—500, v „Gorici“ pa jih morajo biti nekaj več, tam so jih našteji nad 600. Moralo je biti torej k večjemu kakih 200 ljudij.

Na te shode hodi dr. Breclj, tisti, ki se je potegoval za Plahajnarja, vladnega kandidata, proti kmetškemu kandidatu Štreklju. Takrat je hotel smesti Štreklja, sedaj pa razlaga, da bodo kmetje volili kmetške kandidate. Kdo mu more kaj verjeti!

Nevaren Nemec. — Neki nevaren človek je hodil okoli po Gorici ter bernčil. Prišel je tudi na stanovanje g. dr. Casapiccola, načelnika tukajšnje policije. G. dr. Casapiccola mu je postregel. Tujec je zahteval potem od njega denarja ter ga vprašal, kako bi prišel domov. Svetoval mu je, naj se javi na policijo ter mu povedal, kdo je. Nato je skočil oni nemški mladenič pokoncu ter bežal. Dr. Casapiccola ga je hotel vstavljati, pa je bilo pre-nevarno. Kmalu na to so ujeli onega Nemca bizu št. Petra. Piše se Maksimilijan Fahr iz Saksonske.

Ne vozite prehitro, kolesarji! — Nekateri kolesarji se kar ne morejo odvaditi, da bi vozili po mestnih ulicah tako hitro, kakor zunaj na prosti cesti. Zato se vedno kaj pripeti. Tako je v nagli vožnji poškodoval neki Ivan Bitežnik gospo Rističevno in njeno deklico pri Sv. Antonu v Gorici; radi tega je bil obsojen na 4 dni zavora.

Ko je kosil travo, se je nevarno ranil Miha Gomišček iz Kojsčanske županije. Pripeljal so ga v Gorico k usmiljenim bratom.

Velik požar. — V Medeji v Furlaniji je nastal v hiši št. 79., last Ivana Menana, 22. t. m. po noči ob 1. uri požar. Pri požaru so hlevi in kovačnica. Škode je okoli 40.000 K. Prebivalci te hiše so si le s težavo rešili življenje.

Sramežljiva „Gorica“. — Iz mesta: „Gorica“ od sobote je bila vsa iz sebe radi slik, ki so kazale borilca z bikom. Ti ljudje s takimi „novicami“ opozarjajo mladino, da naj išče na slikah kaj izpodtakljivega. — Baje ima „Gorica“ piko sedaj tudi na bika. Če se kedaj nastopi, bo moral nastopiti v hlačah ali pa vsaj tako „oborožen“, kakor ga je „oborožil“ nemški moralist v zadnjem „Simplicissimus“-u.

Preveč so kričali po noči brata Moncaro. Ed. Čufarin in Josip Marinčič v ulici „pod kapelo“. Kričanje in razsajanje je bilo tako veliko, da so vsi kaznovani, in sicer 2 na 6 ur, eden na 3, eden na 4 dni zavora.

Po nesreči je utaknil levo roko v vrtec stroj 20-letni Ivan Bregant v papirnici v Podgori. Poškodovan je močno. Zdravijo ga pri usmiljenih bratih v Gorici.

Srebotove tatvine. — Pred kratkim so sretali Martina Srebot. Srajce, katero je imel na sebi, in čevlje, v katere je bil obut, so last Al. Vižina z Ajševice, kateremu je bilo ukradeno 3 pare čevljev, 3 srajce, obleka, par hlače. Hlače, katere je nosil Srebot ob času aretiranja, so last Jos. Semoliča, istotako žepna rutanja. Baje je ta Srebot v zvezi tudi s tatvino v Opatjemselu, storjeno A. Pericu, potem s tatvino na Ajševici pri Jos. Kuštrinu itd. — Lepo vest ima Martin Srebot.

Društvo „Ipsava“ v Mirnu priredi dne 28. t. m. javen ples.

Ukraden bicikelj. — Izpred gostilne v hiši št. 3. na Tržaški cesti je ukradel neznan tat predvečerašnjim kolo „Dürkopp-Diana“, vredno 280 K. Bicikelj je last g. Jerasa, kantinerja v artilerijski vojašnici.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Obrtna nadaljevalna šola v Mirnu je zagotovljena. V smislu šolskega pravilnika § 4. se je osnoval oskrbovalni odsek kakor sledi: predsednik Ivan Scaletari, župan v Mirnu; podpredsednik Ivan Berbuč, deželni odbornik v Gorici; blagajnik Franc Šandrin, predsednik krajnega šolskega sveta v Mirnu; zastopnik kupčijske in obrtniške zbornice Anton Bisiach, zbornični tajnik v Gorici; zastopnik c. kr. okraj. šol. sveta Franc Finsger, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Gorici in voditelj obrtne nadaljevalne šole Alojzij Urbančič, nadučitelj v Mirnu. — Šola se otvori s 1. oktobrom t. l. Vzdržujejo jo država, dežela, kupčijska in obrtniška zbornica, c. kr. okrajni šolski svet v Gorici in občina. Učne prostore je preskrbel c. kr. okrajni šolski svet v novem in lepem šolskem poslopju. Pričakujemo, da bode ta šola v prosepah cvetoče čevljarke, strojarke in kamnarske obrti v Mirnu.

Vazno za gostilničarje. — Najvišje sodišče je razsodilo, da gostilničarji, kavarnarji in slaščičarji niso dolžni povrniti gostom škode, ako izgine v lokalu obleka. Obešala so namenjena ugodnosti gostov, a gostilničarji niso dolžni, da jamčijo za stvari, ki jih obesijo gostje na obešala.

Višja obrtna šola za krojače. — Krojaška zadruga na Dunaju je na svojem zadnjem občnem zboru 15. t. m. sklenila v proslavo šestdesetletnice vladanja našega cesarja ustanoviti na Dunaju višjo obrtno šolo za krojače, za katero je takoj darovala 30.000 K podpore.

Izvojni trg v Gorici. — V torek je bilo na izvoznem trgu 150 kvintalov krompirja po 7 K; 20 kvintalov ostrožjega fižola po 20 K; 40 kvintalov hrušk po 44 K; drugega malo. Kakor se vidi, se krompir drži redno cene 7 K.

Včeraj je bilo na trgu 120 kvintalov krompirja po 7 K; drugega malo.

Razgled po svetu.

Državni zbor. Pri končni volitvi predstava je bil dr. Weisskirchner s 315 od 333 oddanih glasov izvoljen predsednikom, dr. Weisskirchner se je zahvalil za izvolitev ter je prosil za izdatno podporo od strani zbornice. — Pri volitvi obeh podpredsednikov je prvi podpredsednik dr. Začek dobil od 248 veljavno oddanih glasov 244, drugi podpredsednik dr. Starzynski od 214 veljavnih glasov 212. Pri volitvi Starzynskega je bilo oddanih skupno 336 glasov.

Ko sta se oba podpredsednika zahvalila, je zbornica izvolila nekoliko nadomestnih članov v peticijski odsek. Nato je razpravljala predlogo, s katero odobri Avstrija 3 odstotkov carinsko povišanje Turčije. V debato je posegel tudi posl. Redlich, ki je naglašal, da smatra vspehe Avstrije in Rusije v Macedoniji kakor nepovoljne. Zahteval je, naj se predloži modra knjiga o razmerah v Macedoniji. Priporočal je povspesevanje intenzivnega uvoza v Orijentu potom unanjega vrada ter je zagovarjal modernizacijo in demokratizacijo diplomatskega zbora.

Potem je bila predloga vsprejeta nespremenjena, nakar je zbornica po kratki debati vsprejela zakonski načrt glede kovanja jubilejskih novcev.

Posl. Udržal je potem poročal o svojem predlogu radi povišanja melioracijskega fonda od 4 na 8 milijonov kron. Posl. Udržal je povdarjal pomen melioracij ne le za poljedelstvo, ampak za skupno prebivalstvo države ter je pokazal na dolžnost vlade, da pomaga poljedelstvu, ki se nahaja v krizi.

Govorniki, ki so posegli v debato, so naglašali bedo svojih dežel ter najtopleje podpirali predlog Udržala.

Posl. Stanek je stavil resolucijo, da zagovarja ustanovitev melioracijskega fonda za bedno prebivalstvo.

Zbornica je končala debato o predlogi posl. Udržala glede povišanja melioracijskega fonda od 4 na 8 milijonov kron ter predlog vsprejela. Potem je zbornica rešila več imunitetnih stvari ter nato razpravljala več predlogov za polajšanje bede, ki jih je tudi vsprejela. Predsednik je ob 7. in četrta zvečer zaključil sejo, želeč poslancem vesele počitnice.

Med došlimi vlogami se nahaja predlog glede poslovnega jezika zbornice, ki so ga podpisali posl. Silvester, Chiari, Funke, Gross, Pacher, Peschka, Steinwender, Waldner in Wolf. Predlog se glasi: V § 55 poslovnega reda je vložiti stavek: Poslovni jezik je nemški.

Dr. Zahradnik je vložil interpelacijo, če je res, da je vlada na željo škofov ukazala političnim oblastnjim na Češkem, naj skrbno nadzorujejo mlajo duhovštino in naj vsakega naznanijo, kdor zastopa misli razpuščenega duhovskega društva. Interpelantje zahtevajo, da se mora ta ukaz takoj preklicati.

Agrarna zveza in nagodba. — Agrarna zveza je o svojem zborovanju glede na nagodbeno vprašanje izdala sledeči komuniké: Agrarna zveza bo presojala vprašanje o nagodbi s stališča varstva interesov avstrijskega poljedelstva in bo svoje stališče precizirala tedaj, ko bo nagodba predložena parlamentu.

Državne in ljudske potrebščine. — Soc. demokrat Schuhmeier je imel v poslanski zbornici 22. t. m. imeniten govor. Z neizprosno ostopostjo se je lotil proračuna in naše cele finančne politike, ki pozna samo državne potrebščine in nikdar ne tudi ljudskih. L. 1848. je živel v Avstriji 17 milijonov prebivalcev in izdatki so bili tedaj 300 milijonov kron. Leta 1900. je bilo pri nas 25 milijonov prebivalcev, a že 1583 milijonov izdatkov, letos (1907) v tej državi ni niti 27 milijonov prebivalcev, od katerih tirja nad 1892 milijonov K. Prebivalstvo se torej niti podvojilo ni, dočim so se izdatki v tem času šestkrat povečali. Davki rastejo od leta do leta neprestano, le veleposestniki plačujejo manj! Leta 1869. so morali plačati še 70 milijonov kron, leta 1904. so plačali le še 51 milijonov K. Vsi drugi davki so v tem času narastli: davek na žganje od 14 na 87 milijonov; davek na pivo od 34 na 77; davek na sladkor od 26 na 122 milijonov itd.

Direktni davki znašajo 308 milijonov, indirektni (v obliki raznih doklad, kakor na kavo, sladkor itd.) pa 843 milijonov t. j. povsod sedi pri mizah še nepovabljen gost, ki poje najboljšo: finančni minister s svojimi davki.

Dohodki rastejo od leta do leta, a vzlic temu ima država vedno več dolgov.

Militarizem požre letos 400 milijonov kron, dočim gre za ljudske šole le 6 milijonov, vse druge potrebščine za šole (90—95 milijonov) je naložila država občinam, da ima zato denar za vojaške namene. Jako ljuto je napadel militarizem kot upravo, ki služi samo nekaterim glavam mnogo bolj proti nasprotniku znotraj, kakor proti sovražniku zunaj države. Dejal je, kar je provzročilo cele salve smehu, da ima dovolj že nebeške trojice in ne še pozemeljske: infanterije, kavalarije in artilerije.

„Narodna delavska organizacija“ v Trstu. — V Trstu se je ustanovilo društvo „Narodna delavska organizacija“. — Da bi sledili temu društvu tudi slovenski delavci na Gorškem.

Merilec kočijazev aretovan? — Polcija v Trstu je slednjic na podlagi tehtnih dokazov aretovala človeka, o katerem se z vso gotovostjo trdi, da je morilec obeh kočijazev. Polcija je onega — ki je 22-letni mizar Karol D. T., rojen v Trstu a pristojen v Videm v Italiji — aretovala v ponedeljek pod večer. Ob enem je bil aretovan tudi njegov brat Marij, proti kateremu stoji baje dokazi, da je sokriv v teh grozljivih zločinih. Posebno vspešna da je bila hišna preiskava, ki je bila izvršena na stanovanju aretovancev v neki hiši v ulici Media.

Aretovanec, o katerem se sodi, da je morilec izvoščekov Praznika iz Mohoroviča, se piše Karol Del Tin. Polcija je našla na stanovanju aretovanega Del Tina 6 izstreljenih revolverskih nabojev 9 m m, in znano je, da so bile kroglice, ki so jih zdravniki našli v glavi pokojnega Praznika in pokojnega Mohoroviča, tudi 9 m m. Izvršivši hišno preiskavo, je policija zaplenila tudi nekaj parov čevljev obeh aretovancev. Blizu mesta, kjer je bil umorjen pokojni Praznik, so bili pa našli odtisnjenih v blatu nekaj stopenj. Te stopenje, oziroma odtisi teh stopenj so bili seveda najnatanejšje izmerjeni; našli so mej Del Tin-ovimi čevlji par takih, ki popolnoma, do pičice odgovarjajo onim odtisom. Tudi v kočiji pokojnega Mohoviča so našli, in sicer na usnjatem sedalu odtis prašnega čevlja.

Aretovanega Karola Del Tina opisujejo kakor slaboumnega bebca, ki da je sicer vedno delal, dočim opisujejo njegovega 20 letnega brata Marija kakor navadnega postopaka, ki ni nikdar maral delati. Karol Del

Tin je bil aretovan na podlagi albuma fotografiranih slik antropometričnega zavoda. Pokazali so namreč ta album — v katerem je že preko 1000 slik raznih že kaznovanih oseb — onim osebam, ki so videle morilca, ko se je vozil v Mohorovičevi kočiji proti Kontovelju. Tri teh oseb so pokazale — in sicer so pregledovali album posamično, vsak zase — na sliko Karola Del Tina ter jo označile za sliko človeka, ki so ga videle v Mohorovičevi kočiji. Dalje je tudi dognano, da si je dal Karol Del Tin ostriči lase in obriti brke ravno istega dne, ko so vsi tržaški listi priobčili uradno sporočeni, natančni opis morilčeve osebe. Obril in ostrigel ga je brivec Albert Turkovič, ki ima brivnico v ulici della Tesa in je znan pod priimkom „Gallo“.

Za slovensko šolstvo. — V seji državnega zbora dne 16. t. m. predložil in je priporočal hrvaški in nemški državni poslanec Matko Mandić kakor predsednik „Delavskega podpornega društva“ v Trstu prošnjo tega društva za ustanovitev slovenskih ljudskih šol v tržaškem mestu, za slovenske srednje in strokovne šole in konečno za slovensko vseučilišče.

Tudi nadzornik. — V V. Udinskem okraju se nahaja učiteljske za ženske. Toda jako težko je priti iz tega učiteljskega. Nadzornik ni hotel absolutno prej odpuščati, dokler niso starši vsake gojenke darovali njegovi ženi voz sena in pud (15 kg) masla.

Ženski poslanci v finskem deželnem zboru imajo na duši že eno človeško življenje. Mož neke deželnozbornice poslanke se je sam ubil. Prej je izjavil znancem, da je njegova žena tako preobložena zakonodajnim poslom, da povsem zanemarija gospodinjstvo. On je radi agitacije povodom volitev ostal brez dela, a njegova žena, ki dobiva mesečno 300 mark, daja mu na dan samo 40 fenigov, tako, da mu ne preostaja drug nego se ubiti. Redarstveno izjvestje pravi: Siromašni človek, ta je v resnici stradal. Žena pripada socijalistični stranki.

Štrajk delavcev pri turskem predoru. — Izbruhnili so štrajk delavcev v turskem predoru. V Malnicu je štrajkujočih 900. Voditelje štrajkovcev so aretirali.

Velika tatvina v Trstu. — Velika tatvina se je dogodila v Škorklji pri gospej Bartoli. Tat je odnesel dragocenostij v vrednosti 13.440 K.

Dvojnarska zbirka. — Deželni šolski svet je dovolil na Češkem pobirati na ljudskih in meštanskih šolah po dva vinarja od vsakega otroka vsak mesec. Zbirka se uporabi za vzgojo zanemarnjenih otrok.

„Istituto delle Consolate“ v Milanu. — Strašno reči iz ženskega samostana. — V Milanu obstoji zavod nun, ki se imenujejo „Consolate“. To je zavod za deklice. Razkrili so iz tega zavoda strašne reči: deklice so bile nečloveško trpinčene. Zavod sta obiskovala pridno dva duhovnika, in tam so se godile z deklicami take reči, da jih ni mogoče popisati. Sedaj ko so prišli ti škandali na dan, jih skušajo klerikalci prikriti; pravijo, da tiste nune niso bile nune itd. Stara metoda, ki pa ne drži. — Škandal je velikanski. Starši, varujte svoje otroke pred samostansko „vzgojo“!

Za splošno in enako volilno pravico češkega deželnega zbora. — Češka socialna demokracija namerava vprizoriti veliko akcijo za splošno in enako volilno pravico za češki deželni zbor. Akcija bo tako velika, kakor ona za splošno in enako volilno pravico v državnem zboru.

Predor skozi Ture je bil 21. t. m. ob 4. uri 50 minut zjutraj dogotovljen. Predor je dolg 8526 metrov. Začenja se pri postaji Böckstein, konča pa pri Mallnitzu. Vožnja skozi predor bo trajala 20 minut. Predor so začeli pri Böcksteinu delati 6. julija l. 1905., pri Mallnitzu pa 27. septembra istega leta. Tako sta zdaj skozi Ture združeni Koroška in Solnograška. S tem je skrajšana pot med Beljakom in Solnogradom za 185 kilometrov in obenem odstranjena zadnja ovira za novo alpsko železnico Dunaj-Trst. Delo je vodilo gradbeno podjetje Redlich in Berger; delavcev je bilo zadnji čas 3000. Velike ovire je delala voda.

Japonska eskadra v Trstu. — Japonska eskadra pod poveljstvom kontreadmirala Giuina obišče Trst meseca septembra.

Ubit po župnikovem naročilu. — V provinciji Bergamo v Italiji je bil umorjen učitelj Loglio po naročilu ondodnega župnika. Loglio je bil naprednega mišljenja in zelo priljubljen med ljudmi, zato ga je župnik sovražil in najel dobrega katoliškega človeka, da je v znamenju svete zatirane vere ubil „brezverskega“ učitelja.

Župnik in ubijalec sta pod ključem. — Do enakih razmer pridemo tudi še pri nas lahko. Ako klerikalni listi pravijo, da je klotanje faranov dolžnost vsakega za božjo čast unetega duhovnika, potem se prav lahko pripeti, da bodo od duhovščine najeti „katoliški“ mladeniči pobijali s koli naprednjake. Pa zakaj neki ne, če je vera v nevarnosti.

V zrakovlovu čez alpe. — Švicarski zrakovlovec Spelterini se je dvignil s svojim zrakovlovom, ki ima 1700 m³ vsebine, tretjič v zrak, da preplove čez Alpe. Lahek severozapadni ga je nesel čez sv. Gotard. S seboj je imel pet fotografskih aparatov in en kinematograf.

Kulturni boj na Francoskem. — O priliki izvedbe zakona o ločitvi so se župnik Guicanan in njegovi kapelani branili umakniti se iz župnišča. Zato sta 22. t. m. obkolila hišo batalijon 48. pešpolka in orožništvo. Razbili vrata ter so po podprefektu in policijskem komisarju s silo odstranili duhovščino.

Narodna naobrazba v Avstraliji. — Avstralija ima za 4 milijone prebivalcev 5 vseučilišč, katera so pristopna tudi ženam. Vsi učitelji so jako dobro plačani. Profesorji imajo od 15 do 25 tisoč kron na leto.

Zahvala.

O priliki prebriske izgube našega ljubljenega sina, oziroma brata

Mirka Volarič

dijaka II. gimnazijskega razreda

se tem potom zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so na katerikoli način izrazili svoje sočutje in sožalje, posebno pa še gg. dijakom in prijateljem ranjkega, kakor tudi cenj. družini Tomšičevi za darovane krasne vence in gg. profesorjem, ki so dragoga pokojnika spremili do hladnega groba.

V GORICI, 24. julija 1907.

Franja Volarič,
mati.

Stanislav,
brat.

Bogomila,
sestra.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

trg Korenj št. 11.

Hotel „Pri zlati kaplji“

v Solkan pri Gorici

v bližini „Mizarske zadruge“.

Toči izvrstna bela in črna vina, istrski rofošk, kraški teran in pristna bela domača vina. — Žgane in druge opojne pijače več vrst. — Izvrstna kuhinja postreže ob vsakem času z mrzlimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se topla priporoča

Anton Milost,
lastnik.

Krojaškega delavca

sprejme takoj

Ivan Golob v Solkanu.

✚ Gumasto blago ✚

higijenske, kirurške in tehniške gumaste cevi vseh vrst, povoščeno blago in linolej, kilni pasovi, pasovniki, nogavice za krčne žile in pa

✚ vsi predmeti za bolniško postrežbo ✚

M. Gál

Trst, Corso 4. Gorica, Corso Verdi II.

CHRISTOFLE

Namizna orodja in posodja vseh vrst.
Priznane tekoče potrebščine najlepše forme.
Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omake, kave, čaja, namizni podstavki, umetni izdelki.
Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotela, restavracije in kavarna, kakor tudi penzije, gospodinjstvo itd.

G. kr. državni založniki

Christofle & Co. — Dunaj

L. Operaring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —
V vseh mestih zastopane po prekupcih.
Kot jamstvo svoje kvitnosti imajo naši izdelki gornje tovarniške znambe in ime Christofle.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

raznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Ženstvo!

Strjenje krvi itd. zdravi:
P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.

Gospa G. v M. piše:

„Daše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim — brez znanja — vsake lahko fotografira. Z aparatom se napravi slike v velikosti 5x7 cm in stane z elegantno popolno pripravo in navodilom samo

kron 6.

Odpošilja proti povzetju:

H. Weiss,

Dunaj XIV.3., Sechshausenstrasse 5.108

Čujte! Čujte!

Prej 18 K
sedaj 7 K

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 močnimi pokrovi, bogato okrašena, dobro idoča, 3 leta garancija, pošilja proti povzetju za samo 7 kron

Henrik Weiss — Dunaj XIV.3.
Sechshausenstr. 5/5.

Novodošlo blago za poletno dobo

se vdobi po zmernih cenah v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič, krojaški mojster in trgovec v Gorici

tekališče Josipa Verdi št. 33 in v podružni delavnici na Tržaški cesti v lastni hiši (v bližini g. Črnigoja).

Za naročila iz dežele zadostuje, da se mi pošlje normalno prsno mero vzeto po vrhu telovnika.

Pri naročilih za gg. uradnike naj se mi označi službeni stan in činovni razred. N. pr.: Okr. sodnik, šolski svetnik, sodni pristav, profesor IX. čin. raz. itd.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

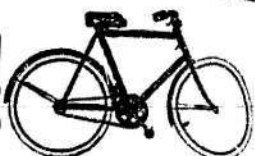
Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Zastonj!

se nikjer ne vdobe šivalni stroji in kolesa, toda po jako nizki ceni, pa se vdobijo pri meni od najboljših tovarn in po najnovejši izdelbi. Za vsak stroj se jamči po več let ter je vsak pred pošiljavo preiskusan. Naročite si takoj cenik kojega dobite zastonj pri

Lovrencu Rebolju

v Kranju, Glavni trg,

zaloga šivalnih strojev in koles ter zastopstvo godbenih avtomatov.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Sius. št. 2.

Filljalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorliše pince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO

Najceneje kupovališče nirsberškoga in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne knjigice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnoat:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Prosiva zahtevati listkell

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okeve, železje, strešna okna, cevi za stranlišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kabinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po bresprimerno niskih cenah.

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškojfo št. 11.

Edina zaloga stavbnih nosilcev v Gorici.

Posinkana žica za vinograde po različnih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade

izplačava vsakemu, kdor dokáže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri nas za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listkell

Fata morgana

se obljube kričeče reklame, o katerih se je marsikateri v svojo lastno škodo že večkrat preprical. Tedaj kupujte le tam kjer ste se prepricali, da dobite za Vaš dober denar tudi pošteno blago, ker lahko miseln je oni, kdor vlaga svoj denar samo v najbolj ceno, ničvredno blago brez vsake trajnosti.

Kdor hoče dobiti zares dobro in trajno blago po primerno nizkih cenah, naj se obrne vedno le na domačo tvrdo

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10

koja si šteje v čast, postreči svoje cenjene odjemalce vedno z blagom najboljše kakovosti.

Tu dobite največjo izber krasnih lišpov za obleke po vsakej ceni, čipke, trakove, svilne, pajčolane, pasove, svilene šerpe in čipkaste rute, vezene, baržune, cvetlice za klobuke, dalje toaletna mila, dišave, Eau de Cologne, glavničke torbice iz pliša in usnja, žepne rute, nogovce, predpasnike, rokavice cvrnatne in Glače najboljše tvarine; Zaloga belega in Jaeger perila za gospode, ovratnikov, naramnikov, krasnih ovratnic, kolesarskih jopic, golenic itd.

Dosle so že vse zadnje novosti najlepših solčnikov vsake vrste in cene.

V zalogi se drži vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

Izbira nedosežna!

Cene brez konkurence!!

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v Trgovskem domu.

Načelstvo in nadzorstvo.